

United Nations

W XXI wieku europejskim pełnym mniejszych wewnętrznych konfliktów, głównie o charakterze politycznym lub ideologicznym, atak Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku stanowił wydarzenie będące katalizatorem nowych uchodźczych fal na obszarze całej Europy. Ta pełnowymiarowa agresja zdecydowanie przekształciła współczesną historię, wywołując pojawienie się w Polsce, obok już istniejącego środowiska artystycznego, kolejnych artystów i artystek pochodzących z Ukrainy. Równocześnie naruszenia praw człowieka na Białorusi oraz represje polityczne wobec tych, którzy postanowili sprzeciwić się reżimowi Łukaszenki, doprowadziły również do następnych migracyjnych przemieszczeń.

W zderzeniu z tym kontekstem warto rozważyć pytania dotyczące natury wojny, jej percepcji oraz poziomu bezpieczeństwa we współczesnej Europie, gdzie istnieją takie instytucje jak NATO, ONZ, a także polityczne i ekonomiczne sojusze, jak Unia Europejska i współpraca ze Stanami Zjednoczonymi. Czy w obliczu tego, mogliśmy przewidzieć nadciągający kataklizm, który przebudował porządek sojuszy europejskich i światowych?

Po ponad dwóch latach od wybuchu, wojna w Ukrainie nadal trwa, kształtując nową rzeczywistość w Europie i na świecie. Pytania o jedność w obliczu cierpienia innych ludzi oraz o to, jak społeczeństwa reagują na przemoc i dramaty krajów europejskich objętych teraz i w przeszłości konfliktami zbrojnymi, stają się nieuniknione. Czy zwykłość codziennego doświadczania wojny, obserwowanej przez pryzmat medialny, z oddali wpływa na naszą zdolność empatii i refleksji? Czy jesteśmy nadal solidarni w obliczu cierpienia bliskich sąsiadów? Czy europejskie wojny, konflikty i reżimy dziejące się bliżej i dalej są dla nas tylko małym przystankiem w chaosie, zalewie codziennych "lepszych" informacji?

Europa, posiadająca bogatą historię cierpienia, konfrontuje się z nieuniknionym dziedzictwem traumatycznych wydarzeń, takich jak II wojna światowa, komunistyczne reżimy w państwach postsowieckich, czy też europejskie konflikty etniczne na przykład w Bośni i Hercegowinie. Obecne zmagania Starego Kontynentu wpisują się w kontekst tej trudnej historii, rysującej obraz europejskiej traumy.

Joanna Szumacher